

Informace z kontrolní akce NKÚ č. 14/02

Peněžní prostředky vynakládané na přípravu, realizaci a provoz registru územní identifikace, adres a nemovitostí

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2014 pod číslem 14/02. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ Ing. Rudolf Kufa.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s peněžními prostředky vynakládanými na přípravu, realizaci a provoz registru územní identifikace, adres a nemovitostí ve vztahu k naplňování cílů Smart Administration.

Kontrolováno bylo období od roku 2009 do doby ukončení kontroly, v případě věcných souvislostí i období předcházející. Kontrola byla prováděna od ledna do července 2014.

Kontrolovaná osoba:

Český úřad zeměměřický a katastrální, Praha, (dále také „ČÚZK“).

I. Úvod

ČÚZK byl zřízen zákonem č. 359/1992 Sb.¹ jako ústřední správní úřad zeměměřictví a katastru nemovitostí České republiky (dále také „ČR“) se sídlem v Praze. ČÚZK zabezpečuje fungování automatizovaného informačního systému zeměměřictví a katastru nemovitostí ČR (dále jen „ISKN“) a vykonává správu centrální databáze katastru nemovitostí ČR. ČÚZK je správcem a provozovatelem základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí (dále také „RUIAN“) a agendového informačního systému územní identifikace (dále jen „ISUI“).

RUIAN je jedním ze čtyř základních registrů². Principem systému základních registrů je sdílení jednou pořízených dat. Obsah základních registrů tvoří vzájemně provázané údaje uspořádané do databází, které jsou vedeny v elektronické podobě. Právním předpisem, který vymezuje systém základních registrů, je zákon č. 111/2009 Sb.³ Orgány veřejné moci využívají na základě ustanovení § 5 tohoto zákona referenční údaje⁴ ze základních registrů a nemusí ověřovat jejich správnost.

RUIAN obsahuje údaje o základních územních prvcích (např. území státu, kraje, obce, katastrální území, stavební objekt, adresní místo, pozemek v podobě parcely), o územně evidenčních jednotkách (část obce, ulice nebo jiné veřejné prostranství), informace o volebních okrscích a zvláštní údaje pro doručování prostřednictvím poštovních služeb. V RUIAN nejsou vedeny žádné osobní údaje o fyzických osobách, informace o právnických osobách ani údaje o vlastnictví. Údaje o fyzických osobách jsou vedeny v registru obyvatel, údaje o právnických osobách jsou vedeny v registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci a údaje o vlastnictví jsou obsahem ISKN.

¹ Zákon č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech.

² Systém základních registrů se skládá ze čtyř základních registrů, a to: registru obyvatel, registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci, registru územní identifikace, adres a nemovitostí, registru agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností.

³ Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁴ Referenční údaje jsou záznamy, které jsou v daném okamžiku aktuální, platné, jednotné a závazné pro použití v agendách státní správy.

ISKN je integrovaný informační systém pro podporu výkonu státní správy katastru nemovitostí ČR a pro zajištění uživatelských služeb katastru nemovitostí ČR.

ISUI je agendový informační systém⁵ vytvořený v rámci RUIAN, jehož prostřednictvím se do RUIAN zapisují údaje a spravují data prezentovaná v RUIAN.

Kontrolní akcí NKÚ bylo prověřováno, zda peněžní prostředky použité na přípravu, realizaci a provoz RUIAN byly využity účelně a hospodárně a zda bylo dosaženo předpokládaných cílů RUIAN ve vztahu k cílům *Smart Administration*⁶. NKÚ prověřil zejména správnost průběhu zadávacích řízení a způsob řízení projektů. Předmětem kontroly nebylo posuzování uznatelnosti výdajů ve vztahu k financování z prostředků Evropské unie.

Pozn.: Právní předpisy jsou aplikovány ve znění účinném pro kontrolované období. Peněžní částky jsou uvedeny včetně DPH.

II. Skutečnosti zjištěné při kontrole

1. Příprava a realizace RUIAN

ČÚZK ověřil v letech 2001 až 2008 využitelnost stávajících zdrojových evidencí a postupy pro prvotní naplnění databáze RUIAN. V roce 2008 schválila vláda ČR zařazení projektu *Vybudování RUIAN a modernizace ISKN* ČÚZK mezi projekty realizované v rámci *Smart Administration*⁷ a spolufinancované z prostředků Evropské unie⁸. **ČÚZK vynaložil v souvislosti s přípravou a realizací RUIAN od roku 2001 do 30. dubna 2014 ze státního rozpočtu ČR a z prostředků Evropské unie celkem 749 630 tis. Kč.**

Zákon č. 111/2009 Sb. umožňuje zapisovat údaje do základních registrů a provádět změny údajů pouze prostřednictvím agendových informačních systémů. V případě RUIAN to vyžadovalo vybudovat ISUI a upravit ISKN do funkčnosti agendového informačního systému (dále také „nová a měněná funkcionalita ISKN“). Podle zákona č. 111/2009 Sb. je RUIAN veřejným seznamem, proto byl pro RUIAN vytvořen tzv. veřejný dálkový přístup (dále také „VDP“), prostřednictvím kterého může veřejnost bezplatně nahlížet do dat v RUIAN.

ČÚZK se rozhodl z důvodu úzkého propojení mezi RUIAN a ISKN vybudovat společnou technologickou infrastrukturu pro oba informační systémy (tzv. sdílená technologická infrastruktura⁹) v rámci projektu *Vybudování RUIAN a modernizace ISKN* ČÚZK. Jako součást tohoto projektu realizoval ČÚZK veřejné zakázky, jejichž předmětem bylo:

⁵ Agendový informační systém veřejné správy – informační systém, jehož prostřednictvím je agenda vykonávána; např. informační systém živnostenského rejstříku, obchodního rejstříku, evidence obyvatel.

⁶ Strategii *Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby (Smart Administration) pro období 2007–2015* schválila vláda ČR usneseními ze dne 28. 2. 2007 č. 197, *k návrhu Integrovaného operačního programu pro období 2007 až 2013 a základním cílům Strategie Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby* a ze dne 11. 7. 2007 č. 757, *o strategii Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby*.

⁷ Usnesení vlády ČR ze dne 14. 5. 2008 č. 536, *o strategických projektových záměrech pro čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU v rámci Smart Administration – příloha ke strategii Efektivní veřejná správa a přátelské veřejné služby*.

⁸ Z prostředků Evropské unie, resp. Evropského fondu pro regionální rozvoj, z operačního programu CZ.1.06 – *Integrovaný operační program*, prioritní osa 6.1a *Modernizace veřejné správy – cíl Konvergence*, oblast podpory 6.1.1a *Rozvoj informační společnosti ve veřejné správě*, výzva 03 – *Modernizace veřejné správy*. Na projekt *Vybudování RUIAN a modernizace ISKN* ČÚZK bylo vyčerpáno celkem 682 216 tis. Kč, z toho prostředky Evropské unie byly 550 410 tis. Kč.

⁹ Sdílená technologická infrastruktura – technologické vybavení, které společně slouží více informačním systémům.

- pořízení a zprovoznění sdílené technologické infrastruktury pro modernizovaný ISKN¹⁰, RUIAN a související agendové informační systémy, tj. realizace ISUI, nové a měněné funkcionality ISKN (viz příloha č. 2, veřejné zakázky č. 1 a č. 4);
- pořízení RUIAN, agendových informačních systémů ISUI, nové a měněné funkcionality ISKN a vytvoření aplikace VDP (viz příloha č. 2, veřejné zakázky č. 4 a 5).

Sdílení technologické infrastruktury modernizovaným ISKN, RUIAN a jeho agendovými informačními systémy (tj. ISUI a novou a měněnou funkcionalitou ISKN) umožňuje snižovat náklady na pořízení a provoz zejména datových úložišť a zálohovacích zařízení. Současně však vylučuje možnost odděleného sledování výdajů na realizaci RUIAN od výdajů na modernizaci ISKN a na související agendové informační systémy.

ČÚZK umístil sdílenou technologickou infrastrukturu pro modernizovaný ISKN, pro RUIAN a pro související agendové informační systémy do svých datových center¹¹. Jedná se o technologicky, provozně i organizačně odlišné řešení ve srovnání se zbývajících základními registry. Ty jsou umístěny společně v jiných datových centrech¹². V případě předpokládaného sjednocení technologické infrastruktury RUIAN s ostatními základními registry vznikne riziko nových výdajů souvisejících s touto změnou.¹³

Studie proveditelnosti byla vypracována v rámci veřejné zakázky *Architektura RUIAN*. Předmětem této zakázky bylo mj. vytvoření deseti dokumentů. Cena nebyla ve smlouvě o dílo ani v nabídce členěna podle jednotlivých zpracovaných dokumentů, ale byla vyplacena najednou po zapracování a akceptování všech dokumentů. Studie proveditelnosti ve své části o umístění technologické infrastruktury pouze odůvodňovala rozhodnutí ČÚZK. Ve faktuře byl uveden seznam dokumentů a celková cena, která činila 19 397 000 Kč.

RUIAN byl uváděn do provozu postupně. ČÚZK postupoval podle *Globální architektury RUIAN*¹⁴ a plnil úkoly, které mu byly uloženy nařízením vlády č. 161/2011 Sb.¹⁵ a zákonem č. 111/2009 Sb. První data pro naplnění RUIAN (tzv. zdrojová data) byla získána z již existujících registrů a evidencí, např. ze stávajícího ISKN, územně identifikačního registru adres, registru sčítacích obvodů, informačního systému evidence obyvatel, registru komunálních symbolů. Tato data ČÚZK kontroloval a zjištěné nedostatky průběžně odstraňoval.

Původní termín předání základních registrů do provozu 30. června 2011 byl novelou zákona č. 111/2009 Sb. (s účinností od 15. dubna 2010) prodloužen do 30. června 2012.¹⁶ **ČÚZK zahájil provoz RUIAN společně s ostatními základními registry dne 1. července 2012. K termínu 30. června 2012 neplnily ostatní základní registry všechny předpokládané funkce, které měly být k tomuto datu v provozu.¹⁷ RUIAN byl v plánovaném rozsahu dokončen až v červnu 2013, tj. rok po zahájení provozu.**

¹⁰ Modernizace ISKN spočívala v přechodu z decentralizovaného systému ISKN (každé lokální pracoviště mělo svoji databázi) na centralizovaný systém ISKN (existence jedné centrální databáze).

¹¹ Datová centra slouží pro umístění technologické infrastruktury (hardware). Je v nich zajišťováno napájení, chlazení, bezpečnost a dohled nad technologickou infrastrukturou.

¹² Ministerstvo vnitra řešilo umístění technologie základních registrů v časové tísni těsně před spuštěním základních registrů do provozu – viz kontrolní závěr z kontrolní akce č. 13/12.

¹³ Konceptce centrálního místa služeb 2.0 (resp. projektu *eGovernment 2014+*) předpokládá umístění technologické infrastruktury všech základních registrů ve společných datových centrech.

¹⁴ *Globální architektura RUIAN* stanovila koncepci architektury informačního systému RUIAN, výchozí předpoklady a základ řešení, které byly následně podrobně rozpracovány v *Detailní architektuře RUIAN*.

¹⁵ Nařízení vlády č. 161/2011 Sb., o stanovení harmonogramu a technického způsobu provedení opatření podle § 64 až 68 zákona o základních registrech.

¹⁶ Posun zahájení provozu o 12 měsíců byl odůvodněn časovým posunem schvalovacích procesů projektů v *Integrovaném operačním programu*, jehož prostřednictvím byly projekty základních registrů spolufinancovány z prostředků Evropské unie.

¹⁷ Viz kontrolní závěr z kontrolní akce č. 13/12.

2. Provozování RUIAN

ČÚZK vynaložil na provoz a správu RUIAN do 30. dubna 2014 ze státního rozpočtu ČR celkem 75 264 tis. Kč.

Pro zajištění provozu RUIAN realizoval ČÚZK veřejné zakázky na podporu software a hardware, zajištění konektivity¹⁸ a umístění technologické infrastruktury v datových centrech.

ČÚZK provoz RUIAN pravidelně vyhodnocoval. Sledoval kvantitativní a technické parametry provozu s cílem umožnit editorům odstranit chyby a nesoulady, které se v datové základně vyskytovaly. Předpokládané parametry provozu byly naplněny.

ČÚZK spravuje v RUIAN databázi údajů, do které zapisují data kromě ČÚZK i jiní editoři¹⁹. Dále do ní ČÚZK zapisuje i údaje na základě sdělení jiných orgánů veřejné moci.

Chybovost dat v RUIAN se od doby zahájení provozu do dubna 2014 snížila. Ze statistik ČÚZK například vyplývá, že chybovost adres při převodu údajů z informačního systému evidence osob do RUIAN v listopadu 2011 byla 91 041 chyb, v dubnu 2014 byla snížena na 4 259 chyb. Kontrolní akce NKÚ zjistila v RUIAN některé nedostatky:

- Existovaly nesoulady a chyby u dat o stavebních objektech, ulicích a adresních místech editovaných některými obcemi. Jednalo se například o stav, kdy v obci existovaly shodné názvy ulic a náměstí nebo stejná čísla orientační v téže ulici.
- Nebyly uvedeny údaje o technickoekonomických atributech²⁰ u některých stavebních objektů editované některými stavebními úřady. Z dvanácti technickoekonomických atributů, které měly být podle zákona č. 111/2009 Sb. vedeny u stavebních objektů, bylo celkem osm naplněno daty z 52 % až 66 %. Čtyři technickoekonomické atributy (termín dokončení, zastavěná plocha, obestavěný prostor a podlahová plocha) byly naplněny daty pouze ze 4 % až 8 %.

ČÚZK prokazatelně vyzýval editory k nápravě zjištěných chyb. Chyby však přesto nebyly odstraňovány. NKÚ vyhodnotil, že rizikem pro správnost a úplnost dat uložených v RUIAN jsou:

- **chyby ve zdrojových datech, která sloužila k prvotnímu naplnění RUIAN;**
- **nedostatečná spolupráce editorů při odstraňování chyb, které zjistil ČÚZK.**

Editor základního registru je podle zákona č. 111/2009 Sb.²¹ zodpovědný za to, že jím zapsané referenční údaje jsou v souladu s údaji uvedenými v dokumentech, na jejichž základě jsou údaje do příslušného základního registru zapsány. Editor tedy nese odpovědnost za přesnost zapsaných údajů, nenese však odpovědnost za správnost obsahu dokumentů, na jejichž základě zápis do základního registru provádí.

ČÚZK upozorňoval od roku 2012 Ministerstvo vnitra na nutnost promítnout do zákona č. 111/2009 Sb. změny. Jednalo se např. o změny související s novým katastrálním zákonem, konkrétně s definicí stavebního objektu.

¹⁸ Konektivita – spojení RUIAN s vnitřním rozhraním ISZR, propojení datových center, připojení k Centrálnímu místu služeb (CMS) a napojení na internet.

¹⁹ Editor základního registru je orgán veřejné moci, který je oprávněn zapisovat údaje do základního registru a provádět jejich změny. Editory dat pro RUIAN jsou ČÚZK, Český statistický úřad, obce a stavební úřady. Technické podrobnosti a postup při zápisu údajů do RUIAN obcemi a stavebními úřady jsou stanoveny vyhláškou č. 359/2011 Sb., o základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí.

²⁰ Technickoekonomické atributy stavebních objektů jsou definovány v § 34 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb. Jedná se o měsíc a rok dokončení, počet bytů, zastavěnou plochu, obestavěný prostor, podlahovou plochu, počet podlaží, druh svislé nosné konstrukce, připojení na vodovod, kanalizační síť a rozvod plynu, způsob vytápění a vybavení výtahem.

²¹ Ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

3. Veřejné zakázky související s přípravou, realizací a provozem RUIAN

V souvislosti s přípravou, realizací a provozem RUIAN provedl ČÚZK celkem jedenáct zadávacích řízení a jednu soutěž o návrh a uzavřel dvě smlouvy v rámci zakázek malého rozsahu. Celkové vynaložené náklady byly ve výši 753 924 tis. Kč (viz příloha č. 2).

ČÚZK zadal veřejnou zakázku na technologickou infrastrukturu pro modernizaci ISKN a pro ISUI v únoru 2009 v době, kdy nebyly známy aplikace potřebné pro RUIAN. *Detailní architektura RUIAN* byla dokončena až v prosinci 2009. Standardní postup pro pořízení technologického vybavení je opačný. Nejprve je třeba specifikovat požadavky aplikace a na základě těchto znalostí definovat zadání pro technologické vybavení. **ČÚZK při pořizování technologické infrastruktury pro modernizaci ISKN a pro ISUI nevytvořil předpoklady pro pořízení předmětu veřejné zakázky v potřebném a současně i přiměřeném rozsahu.** Z tohoto důvodu musela být dodávaná technologická infrastruktura posilována, což bylo jednou z příčin prodlužování termínu dokončení její dodávky. Původně předpokládaný termín dokončení v prosinci 2009 byl prodloužen až do září 2010. **Celkové náklady na pořízení technologie pro modernizaci ISKN a pro ISUI byly ve výši 229 361 tis. Kč** (viz příloha č. 2 – veřejné zakázky č. 1 a č. 2).

ČÚZK dále pořídil prostřednictvím otevřeného zadávacího řízení a jednacího řízení bez uveřejnění informační systémy RUIAN, ISUI a novou a měněnou funkcionalitu ISKN (implementace RUIAN). **Celkové náklady na implementaci RUIAN byly 420 363 tis. Kč. Cena v nabídce ani v uzavřené smlouvě nebyla členěna podle uvedených informačních systémů a nebyly specifikovány ani konkrétní úpravy, které se týkaly nové a měněné funkcionality ISKN** (viz příloha č. 2 – veřejné zakázky č. 4 a č. 5).

Ve dvou případech, kdy byla zadávací řízení prováděna formou otevřených řízení, podal nabídky vždy pouze jeden uchazeč. ČÚZK tak nemohl nabídkové ceny porovnat v dostatečně konkurenčním prostředí (viz příloha č. 2 – veřejné zakázky č. 4 a č. 9). V případě jedné veřejné zakázky se jednalo o společnost, se kterou ČÚZK spolupracuje při provozování ISKN již od roku 1997. Tato společnost je v současné době dodavatelem aplikačního vybavení pro ISKN, RUIAN, ISUI a VDP a zajišťuje také podporu provozu pro tyto informační systémy. Zadáním RUIAN a jeho agendových informačních systémů stejnému dodavateli, který zajišťoval pro ČÚZK již ISKN, došlo ke zvýšení závislosti na vybraném dodavateli a na jeho technologiích (viz příloha č. 2 – veřejná zakázka č. 4).

Kontrolou správnosti průběhu zadávacích řízení zjistil NKÚ následující nedostatky a porušení zákona o veřejných zakázkách:

- Předmětem jedné veřejné zakázky bylo poskytování služeb datového centra a přestěhování technologií zadavatele do datového centra vítězného poskytovatele. Dosavadní poskytovatel byl zvýhodněn tím, že oproti ostatním uchazečům nemusel do své nabídky zahrnout náklady na stěhování technologií, neboť již byly umístěny v jeho prostorách²² (viz příloha č. 2 – veřejná zakázka č. 12).
- ČÚZK neuzavřel smlouvu o plnění veřejné zakázky na pořízení technologické infrastruktury v souladu s návrhem smlouvy obsaženým v nabídce.²³ Nedodržel ani lhůtu stanovenou pro uzavření smlouvy do 15 dnů po uplynutí lhůty pro podání námitek. Smlouvu měl ČÚZK uzavřít do 25. 11. 2008, ale uzavřel ji až 4. 2. 2009, tj. se zpožděním 41 dní (viz příloha č. 2 – veřejná zakázka č. 1).
- ČÚZK nezveřejnil změnu požadavku na osvědčení uchazeče ze stupně DŮVĚRNÉ na VYHRAZENÉ zákonem požadovaným způsobem²⁴ (viz příloha č. 2 – veřejná zakázka č. 4).

²² Ustanovení § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

²³ Ustanovení § 82 odst. 2 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

²⁴ Ustanovení § 147 odst. 8 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

- Ve dvou případech ČÚZK neodeslal ve stanovené lhůtě 48 dnů po uzavření smlouvy oznámení o výsledku zadávacího řízení k uveřejnění²⁵. Z toho v jednom případě ČÚZK oznámení o výsledku zadávacího řízení odeslal po 110 dnech od uzavření smlouvy a v druhém případě oznámení neodeslal vůbec (viz příloha č. 2 – veřejné zakázky č. 6 a č. 13).
- V případě jednoho jednacích řízení bez uveřejnění (dále také „JŘBU“) nevytvořil ČÚZK zadávací dokumentaci a její náležitosti (požadavek na způsob zpracování nabídkové ceny a podmínky a požadavky na zpracování nabídky) neuvedl ani ve výzvě k jednání²⁶. Náležitosti zadávací dokumentace ČÚZK dohodl s dodavatelem až v průběhu prvního jednání v rámci JŘBU (viz příloha č. 2 – veřejná zakázka č. 11).

4. Financování provozu RUIAN

Vláda ČR schválila svým usnesením ze dne 12. září 2012 č. 661²⁷ navýšení limitu výdajů kapitoly státního rozpočtu 346 – Český úřad zeměměřický a katastrální (dále jen „kapitola 346 ČÚZK“) na provoz RUIAN v letech 2013 až 2015. V roce 2013 se jednalo o navýšení o 48 058 tis. Kč, v roce 2014 o navýšení o 48 059 tis. Kč a v roce 2015 o navýšení o 48 058 tis. Kč. Ministerstvo financí navýšilo rozpočet kapitoly 346 ČÚZK za účelem financování provozu RUIAN na rok 2013 o 12 000 tis. Kč a pro rok 2014 o 24 000 tis. Kč (do doby ukončení kontroly NKÚ).

ČÚZK vyčerpal na provozování RUIAN v roce 2013 celkem 48 134 tis. Kč a do 30. dubna 2014 celkem 11 869 tis. Kč. Z porovnání rozpočtových prostředků poskytnutých státním rozpočtem ČR kapitole 346 ČÚZK na provozování RUIAN a skutečných výdajů na provozování RUIAN v letech 2013 a 2014 vyplývá, že:

- v roce 2013 vyčerpal ČÚZK na provozování (tj. provoz a rozvoj) RUIAN čtyřikrát více peněžních prostředků, než mu bylo k tomuto účelu poskytnuto státním rozpočtem ČR, tyto výdaje musel uhradit na úkor jiných výdajů kapitoly 346 ČÚZK;
- do konce dubna 2014 vyčerpal ČÚZK na provozování RUIAN polovinu peněžních prostředků poskytnutých státním rozpočtem ČR k tomuto účelu na rok 2014.

Jednou z podmínek poskytnutí peněžních prostředků Evropské unie na projekt *Vybudování RUIAN a modernizace ISKN ČÚZK* bylo udržení monitorovacích indikátorů po dobu pěti let od ukončení realizace projektu. Projekt byl ukončen dne 30. června 2013. **Do doby ukončení kontrolní akce NKÚ nebyl zajištěn způsob finančního krytí provozu RUIAN po dobu udržitelnosti, tj. do 30. června 2018. Při nesplnění povinnosti udržitelnosti²⁸ existuje riziko povinnosti vrátit dotaci nebo její část.**

5. Plnění cílů RUIAN ve vztahu ke strategickým a koncepčním cílům

Jedním ze základních strategických cílů strategie *Smart Administration* bylo vytvoření centrálních registrů veřejné správy tak, aby bylo možné bezpečné sdílení dat orgány veřejné moci a zároveň byl občanům umožněn oprávněný přístup k údajům vedeným v těchto registrech. Schválením zákona č. 111/2009 Sb. byl vytvořen legislativní rámec pro plnění tohoto strategického cíle. V tomto zákoně byly podrobně specifikovány funkce a obsah jednotlivých základních registrů a dále byly stanoveny práva a povinnosti související s vytvářením, užíváním a provozem základních registrů.

²⁵ Ustanovení § 83 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

²⁶ Ustanovení § 34 odst. 2 písm. c) a § 44 odst. 3 písm. f) a g) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

²⁷ Usnesení vlády ČR ze dne 12. 9. 2012 č. 661, o zajištění financování podpory provozu projektů základních registrů v období 2013 až 2015.

²⁸ Udržitelnost je doba, po kterou musí příjemce podpory udržet výstupy projektu. K udržení výstupů projektu se příjemce podpory zavazuje ve smlouvě o financování. Efekty projektu musí být udrženy v nezměněné podobě zpravidla po dobu pěti let ode dne ukončení fyzické realizace projektu, a to v souladu s článkem 57 nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

Úlohou RUIAN je:

- poskytovat informace agendovým informačním systémům prostřednictvím informačního systému základních registrů.
- umožnit orgánům veřejné správy používat vzájemně, ale i ve vztahu k jiným subjektům stejné vybrané územní prvky, územně-evidenční jednotky a základní údaje o nich (včetně jednotného užívání adres), jež pocházejí z jediného referenčního zdroje.

V RUIAN jsou, jako v jediném referenčním zdroji, vedeny vybrané územní prvky, územně-evidenční jednotky a základní údaje o nich podle zákona č. 111/2009 Sb. Tyto údaje mohou orgány veřejné moci i občané využívat. Datová základna týkající se územních a správních prvků používaných ve veřejné správě tím byla sjednocena. K nahlížení do dat v RUIAN slouží veřejný dálkový přístup volně přístupný v prostředí internetu.

Vybudování RUIAN bylo ČÚZK jako ústřednímu orgánu státní správy uloženo zákonem č. 111/2009 Sb. RUIAN je součástí systému čtyř základních registrů tvořících nerozdělitelný celek a přínosy RUIAN lze posuzovat pouze v souvislosti s ostatními základními registry.

III. Shrnutí a vyhodnocení

V souvislosti s přípravou, realizací a provozováním RUIAN vynaložil ČÚZK od roku 2001 do 30. dubna 2014 celkem 824 894 tis. Kč (z toho 749 630 tis. Kč na přípravu a realizaci a 75 264 tis. Kč na provoz). Peněžní prostředky čerpal ČÚZK ze státního rozpočtu ČR a z prostředků Evropské unie.

RUIAN slouží jako jediný referenční zdroj dat o vybraných územních prvcích a územně-evidenčních jednotkách podle zákona č. 111/2009 Sb. Datová základna týkající se územních a správních prvků používaných ve veřejné správě byla dokončením RUIAN sjednocena. Orgány veřejné moci i občané mohou tyto údaje využívat. K nahlížení do dat v RUIAN slouží veřejný dálkový přístup volně přístupný v prostředí internetu.

NKÚ vyhodnotil, že rizikem pro správnost a úplnost dat uložených v RUIAN jsou chyby ve zdrojových datech, která sloužila k prvotnímu naplnění RUIAN, a nedostatečná spolupráce editorů při odstraňování chyb, které ČÚZK zjistil.

ČÚZK při realizaci RUIAN nevytvořil předpoklady pro pořízení technologické infrastruktury v potřebném a současně i přiměřeném rozsahu. Dodávaná technologická infrastruktura musela být posilována, což bylo jednou z příčin prodloužení termínu jejího dokončení. Původně předpokládaný termín dokončení stanovený na prosinec 2009 byl prodloužen až do září 2010. Celkové náklady na pořízení technologické infrastruktury byly 229 361 tis. Kč.

ČÚZK vybudoval sdílenou technologickou infrastrukturu pro modernizovaný ISKN, RUIAN a jeho agendové informační systémy. Sdílení technologické infrastruktury umožňuje snižovat náklady na pořízení a provoz zejména datových úložišť a zálohovacích zařízení. Současně však vylučuje možnost sledovat celkové výdaje na realizaci RUIAN odděleně od výdajů na modernizaci ISKN a na související agendové informační systémy.

ČÚZK zadal veřejnou zakázku na informační systémy RUIAN, ISUI a na realizaci nové a měněné funkcionality ISKN. Cenu v uzavřené smlouvě členil způsobem, který neumožňuje vyhodnotit výši ceny podle jednotlivých informačních systémů. Nebyly specifikovány ani konkrétní úpravy, které se týkaly nové a měněné funkcionality ISKN. Celkové náklady na pořízení byly 420 363 tis. Kč.

ČÚZK nemohl u dvou zadávacích řízení porovnat nabídkové ceny, protože nabídku podal vždy pouze jeden uchazeč. V případě jedné veřejné zakázky se jednalo o společnost, se

kteřou ČÚZK spolupracuje při provozování ISKN již od roku 1997. Tato společnost je v současné době dodavatelem aplikačního vybavení pro ISKN, RUIAN, ISUI a VDP a zajišťuje také podporu provozu pro tyto informační systémy. Zadáním vybudování RUIAN a jeho agendových informačních systémů stejnému dodavateli, který zajišťoval pro ČÚZK již ISKN, došlo ke zvýšení závislosti na vybraném dodavateli a na jeho technologiích. Dlouhodobá závislost na jednom dodavateli může mít negativní dopad na hospodárnost realizace navazujících veřejných zakázek, vytváří vztah technologické závislosti na vybraném dodavateli a zvoleném způsobu řešení a představuje pro RUIAN závažné provozní riziko.

Kontrolou správnosti průběhu zadávání veřejných zakázek souvisejících s přípravou, realizací a provozem RUIAN zjistil NKÚ, že ČÚZK porušil v některých případech zákon č. 137/2006 Sb.²⁹.

ČÚZK zahájil provoz RUIAN společně s ostatními základními registry dne 1. července 2012. K tomuto termínu neplnily ostatní základní registry některé předpokládané funkcionality, které měly být v provozu. RUIAN byl zcela dokončen v červnu 2013, tedy rok po zahájení provozu.

Technologická infrastruktura RUIAN je sdílena se souvisejícími agendovými informačními systémy a s ISKN. Je řešena odlišně a umístěna odděleně od ostatních základních registrů. V případě předpokládaného sjednocení technologické infrastruktury RUIAN s ostatními základními registry vznikne riziko nových výdajů souvisejících s touto změnou.

Ministerstvo financí nenavýšilo rozpočet kapitoly 346 ČÚZK na provozování RUIAN ve výši, kterou schválila vláda ČR usnesením ze dne 12. září 2012 č. 661. V roce 2013 Ministerstvo financí poskytlo ČÚZK na provozování RUIAN pouze čtvrtinu schválených peněžních prostředků. Jednou z podmínek poskytnutí peněžních prostředků Evropské unie na projekt *Vybudování RUIAN a modernizace ISKN ČÚZK* bylo udržení monitorovacích indikátorů po dobu pěti let od ukončení realizace projektu. Do doby ukončení kontrolní akce NKÚ nebyl zajištěn způsob finančního krytí provozu RUIAN po dobu udržitelnosti, tj. do 30. června 2018. Při nesplnění povinnosti udržitelnosti existuje riziko povinnosti vrátit dotaci nebo její část.

²⁹ Nedodržel ustanovení § 6, § 34, § 44, § 82, § 83 a § 147 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Příloha č. 1 – Seznam použitých zkratk

CMS	Centrální místo služeb
ČR	Česká republika
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DPH	Daň z přidané hodnoty
ISKN	Informační systém zeměměřictví a katastru nemovitostí
ISUI	Informační systém územní identifikace
ISZR	Informační systém základních registrů
JŘBU	Jednací řízení bez uveřejnění
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
nová a měněná funkcionality ISKN	Upravení ISKN do funkčnosti agendového informačního systému
RUIAN	Registr územní identifikace, adres a nemovitostí
VDP	Veřejný dálkový přístup

Příloha č. 2 – Přehled veřejných zakázek

Číslo	Název veřejné zakázky	Popis	Cena bez DPH (v Kč)	Cena vč. DPH (v Kč)
1	Infrastruktura pro centrální systémy RUIAN a ISKN	Otevřené řízení	178 031 716,89	213 638 060,27
2	Posílení centralizované infrastruktury RUIAN	Otevřené řízení	12 994 167,00	15 722 942,07
3	Architektura RUIAN	Soutěž o návrh	25 732 692,00	30 707 805,00
4	RUIAN – implementace řešení	otevřené řízení	346 499 999,90	416 150 784,00
5	Změnové požadavky v systému RUIAN	Jednací řízení bez uveřejnění	3 496 500,00	4 212 432,00
6	Publicita projektu RUIAN	Zjednodušené podlimitní řízení	3 216 148,50	3 879 060,00
7	Audit projektu RUIAN	Veřejná zakázka malého rozsahu	98 120,00	118 725,00
8	Změny konfigurace nastavení uživatelů ISUI v informačním systému ePusa	Veřejná zakázka malého rozsahu	600 000,00	720 000,00
9	Poskytnutí nadstandardní podpory centrálních systémů	Otevřené řízení	5 233 333,00	6 294 547,00
10	Podpora provozu a rozvoje RUIAN, ISUI a aplikace VDP	Jednací řízení bez uveřejnění	41 523 700,00	50 156 677,00
11	Poskytování služeb technické podpory k SW produktům Oracle	Jednací řízení bez uveřejnění	5 651 366,04	6 838 152,91
12	Poskytování služeb datového centra	Otevřené řízení*	0,00	0,00
13	Poskytování služeb datového centra	Jednací řízení bez uveřejnění	3 760 255,00	4 512 487,33
14	Poskytování služeb datového centra	Otevřené řízení	803 656,00	972 421,36
	Celkem		627 641 654,33	753 924 093,94

* Veřejná zakázka byla zrušena.